MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE

Seduta tad-29 ta' Jannar, 2004

Citazzjoni Numru. 499/2003

Raymond Sciberras.

vs.

Odette Sciberras, Allistair Camilleri u Direttur Tar-Registru Pubbliku.
Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici datata 22 ta' Mejju 2003 (a fol.1) fejn gie premess:-

Illi, fl-att tat-Twelid bin-numru 489/03 liema dokument huwa hawn anness li twieldet fis-27 ta' Jannar, 2003, bl-isem "Shanaia" giet indikata bhala bint l-attur.

Illi l-attur m'huwiex il-missier naturali tat-tifla "Shanaia" li twieldet minn relazzjoni bejn il-konvenuta Odette Sciberras u l-konvenut l-iehor Allistair Camilleri.

Illi l-attur ghandu nteress li ma jibqax ikkunsiderat u rregistrat bhala l-missier, gie la darba mhuwiex, kif ser jigi ppruvat fis-smiegh tal-kawza, il-missier naturali u ghalhekk ghandhom isiru l-korrezzjonijiet necessarji fejn, jekk jista' jkun, fl-att tat-twelid tal-imsemmija minnu jigi wkoll il-missier naturali.

Illi, l-istess attur talab lil din l-Onorabbli Qorti sabiex ghar-ragunijiet premessi:-

1. Tiddikjara li l-attur m'huwiex il-missier naturali tat-tarbija bl-isem "Shanaia" li twieldet fis-27 ta' Jannar 2003;

2. Konsegwentement tordna lid-Direttur tar-Registru Pubbliku, sabiex jikkoregi l-Att tat-Twelid bin-numru 489/03 biex isiru l-korrezzjonijiet kollha necessarji fejn l-isem l-attur jigi mnehhi u sostitwit, jekk ikun il-kaz ma' isem il-missier naturali.
Bl-ispejjez kontra l-konvenuti ingunti ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni attrici u l-lista tax-xhieda a fol. 3 u 4 tal-process;

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat id-digriet li jipprovdi ghall-prezentata tal-affidavits attrici datat 18 ta' Awissu, 2003.

Rat il-pubblikazzjoni fil-gazzetta tal-gvern datata 5 ta' Awissu 2003 skond il-ligi (fol. 7).

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenut d-Direttur tar-Registru Pubbliku (fol.14) datata 28 ta' Ottubru, 2003, fejn ecceppixxa bir-rispett:-

1. Illi fil-mertu huwa mhux edott mill-fatti kif allegati fic-citazzjoni u ghalhekk jirrimetti ruhu ghall-provi dwar it-talbiet, inkluzi dawk it-testijiet xjentifici necessarji, ghall-gudizzju ta' din l-Onorabbli Qorti;

2. Illi, l-attur ghandu jispecifika d-dettalji personali ta' Allistair Camilleri biex jekk l-Onorabbli Qorti jidhrilha li ghandha tilqa' t-talbiet ta' l-attur, dawn id-dettalji jkunu jistghu jitnizzlu fl-Att tat-Twelid numru 489 tas-sena 2003 oltre l-fatt illi Allistair Camilleri jrid jitnizzel bhala "missier illegittimu".

3. Illi, fi kwalunkwe kaz it-tibdil rikjest fl-Att tat-Twelid mhuwiex attribwibbli ghal xi nuqqas tal-konvenut li ghaldaqstant m'ghandux jigi soggett ghall-ispejjez ta' l-istanti;

4. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzoni tal-konvenut id-Direttur tar-Registru Pubbliku a fol. 15 tal-process u l-lista tax-xhieda a fol. 16.

Rat il-verbal tal-10 ta' Dicembru, 2003 fejn Dr. Mark Busuttil ipprezenta l-affidavits kollha tieghu. Deher ukoll il-konvenut Allistair Camilleri li ta ruhu b'notifikat bic-citazzjoni attrici u bl-avviz tas-smiegh tal-kawza.

Rat in-nota tal-attur datata 10 ta' Dicembru 2003, li permezz taghha prezenta l-affidavit tieghu, l-affidavit ta' Nicolette Abela, l-affidavit ta' Odette Sciberras u l-affidavit ta' Allistair Camilleri.

Rat id-dikjarazzjoni ta' Allistair Camilleri datata 21 ta' Jannar, 2004.

Rat il-verbal tal-21 ta' Jannar 2004 fejn il-kawza giet differita ghas-sentenza ghad-29 ta' Jannar, 2004.

Rat in-nota tal-konvenut Allistair Camilleri datata 21 ta' Jannar, 2004 li permezz taghha ddikjara:

1. Illi, l-ewwel u qabel kollox qed jirrikonoxxi t-tifla minuri b'isem "Shanaia" bhala tieghu;

2. Illi, fid-data tat-twelid hu kien minghajr xoghol;

3. Illi, hu kien u ghadu jirrisjedi: 65, Triq il-Kurcifiss, Senglea;

4. Illi, il-genituri tieghu huma fil-prezent hajjin u jisimhom: John u Concetta nee' Grima;

5. Illi, hu twieled fil-15 ta' Frar, 1980: (Dok. "AB"). Hu kellu 22 sena fid-data tat-twelid.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

(I) PRINCIPJI LEGALI.

Illi l-attur qed jitlob li din il-Qorti (1) tiddikjara li l-attur m'huwiex il-missier naturali tat-tarbija Shanaia li weldet martu fis-27 ta' Jannar 2003; u (2) konsegwentement tordna lid-Direttur tar-Registru Pubbliku, sabiex jikkoregi l-Att tat-Twelid bin-numru 489/03 biex isiru l-korrezzjonijiet kollha necessarji fejn l-isem l-attur jigi mnehhi u sostitwit, jekk ikun il-kaz ma' isem il-missier naturali.

Illi fil-fatt din l-azzjoni ttentata mill-attur hija wahda ta' denegata paternita' u hija minn tliet azzjonijiet permessibbli fil-ligi taghna sabiex jigi attakkat l-istat ta' legittimita' o meno ta' l-ulied. Fil-fatt t-tlett azzjonijiet huma s-segwenti u cjoe':-

(a) L-azzjoni ta' diskonoxximent jew ta' denegata paternita' a bazi tal-artikolu 70 tal-Kap 16 li hija miftuha ghar-ragel li fic-certifikat tat-twelid huwa ndikat bhala missier it-tifel imwieled fiz-zwieg, u dan fil-kazijiet indikati tassativament fis-Subartikolu (1) (a) sa (d), liema azzjoni tattakka l-prezunzjoni "pater est quae iustiae demonstrat", u twassal biss mhux biex jigi determinat il-missier tat-tarbija imma biss ghad-dikjarazzjoni li r-ragel ta' l-omm ma huwiex il-missier, liema azzjoni ghandha tigi prezentata fit-termini stretti moghtija fl-artikolu 73 tal-Kap 16.

(b) It-tieni azzjoni hija dik moghtija biss lit-tifel ai termini tal-artikolu 84 sabiex jitlob l-istat ta' iben legittimu u ghaliha japplikaw ir-regoli stabbiliti fl-artikoli 82 sa 85 tal-Kap 16.

Illi a propozitu ta' din l-azzjoni nghad fil-kawza "Antonio Scerri Gauci vs Dottor Giovanni Scicluna nomine et" (A.C. 14 ta' Jannar 1952):-

"Illi din l-ahhar azzjoni tat-tfittxija ta' paternita' hija moghtija biss lit-tifel u hija estiza lill-werrieta jew dixxendenti tieghu fil-kaz biss previst mill-ligi;

It-tifel ghandu d-dritt li jitlob stat kuntrarju ghal dak li jaghtih l-att tat-twelid meta ma jkollux pussess ta' stat konformi ma' l-att tat-twelid, u ebda limitazzjoni ohra ma timponilu l-ligi ghall-ezercizzju ta' dik l-azzjoni. Ghaldaqstant lilu ma tolqtux il-limitazzjoni li tolqot lil persuni ohra nteressati, konsistenti f'illi huma jkollhom jippruvaw l-impossibilta' fizika ta' koabitazzjoni tal-prezenti genituri tat-tifel fi zmien rilevanti minhabba lontananza;

Meta t-tifel ma hux ostakolat fl-ezercizzju ta' l-azzjoni ta' ricerka tal-paternita' tieghu bil-fatt li dik l-impossibilta' fizika ma tirrizultax; l-unika limitazzjoni li tolqtu hija dik illi tolqtu meta huwa jkun jippossjedi stat konformi mal-att tat-twelid tieghu".

Illi f'kaz maghmul a bazi ta' din l-azzjoni fis-sentenza "Walter Ahar nomine vs Pio Micallef" (P.A. (A. J. M.) 21 ta' Frar 1996) inghad illi "minn dan it-taghlim jidher li l-fatt li r-ragel ta' omm it-tarbija kien prezenti Malta u kellu l-possibilta' li jkollu relazzjoni ma' martu, ma ghandu jkun ta' ebda xkiel fl-indagini li ghandha ssir sabiex tigi stabbilita l-identita' tal-missier naturali tal-istess attur".

(c) It-tielet azzjoni hija dik kontemplata fl-artikoli 76 u 77 tal-Kap 16 fejn fl-artikolu 77 jinghad li:-

"Il-legittimita' ta' tifel imwieled matul iz-zwieg tista' tigi attakkata minn kull min ghandu nteress, jekk jipprova illi, fiz-zmien bejn it-tliet mitt gurnata u l-mija u tmenin gurnata

qabel it-twelid tat-tifel, ir-ragel kien f'impossibilta' li jghammar ma' martu minhabba li kien 'il boghod minnha".

Illi din l-ahhar azzjoni imsemmija ta' mpunjazjoni ta' legittimita' hija miftuha ghal kull terz, inkluz lill-omm u lill-istess tifel peress li hija disponibbli ghal min ghandu nteress, inkluz il-persuna li tallega li hija missier it-tifel.

Illi minn dan kollu jirrizulta li l-ligi taghti l-opportunita' lill-diversi persuni fil-parametri hemm indikati, u biss bl-azzjonijiet fuq indikati sabiex tigi denagata l-paternita' jew anke' kontestata l-legittimita`.

Illi pero' fl-opinjoni ta' din il-Qorti l-azzjoni abbazi tal-artikolu 77 hija subordinata ghal dak li hemm provdut fl-artikolu 81 li jipprovdi li l-istat ta' iben legittimu ma jista' jigi attakkat minn hadd, lanqas mill-iben innifsu jekk il-minuri jkun akkwista l-istatus ta' iben legittimu mill-att tat-twelid u l-pussess tal-istess stat li jaqbel ma' tali att.

Illi fi kliem iehor l-azzjoni ttentata skond l-artikolu 77 sabiex tirnexxi trid issir fl-ewwel lok a bazi ta' iben jew bint li skond l-att ta' twelid ma jkunx ikkunsidrat bhala legittimu, jew ghalkemm l-istess att ta' twelid jikkunsidrah legittimu, huwa ma jkunx jippossedi l-istess stat ta' legittimu.

Illi l-pussess ta' l-istat ta' iben legittimu skond l-artikolu 80 "stabbilit minn gabra ta' fatti, mehudin flimkien, li jiswew biex juru r-rabta ta' filjazzjoni u ta' demm bejn it-tifel u l-familja li hu jghid li hi l-familja tieghu.

L-ewlenin fost dawn il-fatti huma:-

(a) Illi t-tifel ikun gieb dejjem il-kunjom tal-missier li tieghu jghid li huwa l-iben;

(b) Illi l-missier ikun trattah bhala ibnu, u, f'dik il-kwalita' haseb ghall-manteniment u edukazzjoni tieghu, u sabiex jikkollokah;

(c)   Illi t-tifel gie dejjem maghruf bhala tali min-nies;

(d) Illi huwa jkun maghruf bhala tali mill-familja".

Illi dan ifisser skond is-sentenza "Malika Cachia Ejjebili et vs Ahmed Kamel El Din et" (P.A.(RCP) 26 ta' Jannar 2000) li skond il-provvedimenti tal-artikolu 82 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta, huwa biss jekk ikun hemm "nuqqas ta' att ta' twelid jew tal-pussess ta' stat (u dan skond kif definit fl-artikolu 80 tal-Kap 16) inkella jekk it-tifel ikun gie registrat taht isem falz, … … … li l-prova tal-filjazzjoni tista' ssir b'xhieda ohra li tista' tingieb skond il-ligi".

Illi mis-sentenzi fuq citati din hija l-unika konkluzjoni logika li tista' tinghata meta jigu mqabbla l-artikoli 81 mal-artikolu 77, stante li jidher li fl-opinjoni ta' din il-Qorti, l-kundizzjoni kontenuta fl-artikolu 77 dwar l-impossibilta' fizika, hija wkoll kundizzjoni ohra li kull persuna ohra, apparti l-minuri jekk dan jagixxi ai termini tal-ligi.

Illi dan jinsab ikkonfermat fis-sentenza "Mario Maugeri vs Direttur tar-Registru Pubbliku" (P.A. (RCP) 13 ta' Jannar 1999) fejn inghad b'riferenza ghall-fatti f'dik il-kawza li "Dwar l-artikolu 81 … … … jigi ndikat li tali artikolu ma huwiex ta' ostakolu ghall-azzjoni odjerna, peress li jidher car mis-segwenti fatt fuq esposti, li l-istess minuri qatt ma kellu l-pussess ta' stat ta' iben legittimu li jaqbel mal-att tat-twelid peress li l-persuna ndikata kienet ilha nieqsa … ... u ommu kienet tghix biss mal-attur".

Illi minn dan johrog car li jekk iben jew bint ikollhom stat ta' wild legittimu, u jkollhom ukoll il-pussess tal-istess stat konformi mal-att ta' twelid, hadd ma jista' jattakka dan l-istat a bazi tal-artikolu 77 anke' jekk tigi ppruvata l-impossibilta' fizika ndikata fl-istess artikolu. Illi dan gie wkoll konfermat fis-sentenzi "Concetta Conti nomine vs Angelo Camilleri" (Vol.XXXII.ii.309) u "Jesmond Zammit vs Anthony Rapa et" (P.A. (RCP) 18 ta' Jannar 2000) fejn inghad li:-

"Illi dan ifisser illi skond il-provedimenti tal-artikolu 82 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta, jekk ikun hemm nuqqas ta' att ta' twelid jew ta' pussess ta' stat (u dan skond kif definit fl-

artikolu 80 tal-Kap 16) inkella jekk it-tifel ikun gie registrat taht isem falz … … il-prova tal-filjazzjoni tista' issir b'xhieda ohra li tista' tingieb skond il-ligi. Fi kliem iehor jekk il-pussess ta' stat ma jaqbilx mac-certifikat tat-twelid il-prova li tohrog mic-certifikat tar-Registru Pubbliku mhux insindakabbli".

Illi dawn il-principji kollha gew kkonfermati fis-sentenzi "Stephen Healey vs Clyde Farrugia Vella" (P.A. (RCP) deciza fl-1 ta' Marzu 2001 Cit. Nru: 1841/98/RCP); "Carmel Grima et vs Carmelo Borg et" deciza fil-5 ta' Lulju 2001 Cit. Nru. 190/97/RCP, "Anthony Sant vs John Cutajar et" (P.A. (RCP) 10 ta' Novembru 1999); "Carmel Grima et vs Carmelo Borg et" (P.A. (RCP) deciza fil-5 ta' Lulju 2001 Cit. Nru: 190/97/RCP); "Natalino Scerri vs Giovanni Minafo`" (P.A. (RCP) deciza fl-14 ta' April 2000 - Cit Nru 1919/98/RCP) u ohrajn.

Illi ghal dik li hija l-kawza odjerna ma hemm l-ebda dubju li din l-azzjoni, kif di piu' ndikata fic-citazzjoni attrici giet istitwita skond il-parametri tal-artikolu 70 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta, li jiddisponi li:-

"Ir-ragel jista' jichad li jaghraf it-tifel imnissel matul iz-zwieg:-

(a) jekk jipprova li, fiz-zmien bejn it-tliet mitt jum u l-mija u tmenin jum qabel it-twelid tat-tifel, hu kien fl-impossibilta' fizika li jghammar ma' martu minhabba li kien 'il boghod minnha, jew minhabba xi accident iehor; jew

(b) jekk, fiz-zmien hawn fuq imsemmi, kien mifrud de facto jew legalment minn martu:

Izda ma jistax jichad lit-tifel jekk matul iz-zwieg ikun rega' nghaqad ma' martu, ukoll jekk temporanjament; jew

(c) jekk jipprova li fiz-zmien hawn fuq imsemmi kien milqut b'impotenza, ukoll jekk dik l-impotenza kienet wahda fit-tnissil; jew

(d) jekk jipprova li fiz-zmien hawn fuq imsemmi martu kienet ghamlet adulterju jew kienet hbiet it-tqala u t-twelid tat-tarbija, u barra minn jekk jipprova xi fatt iehor (li jista' jkun testijiet u provi genetici u xjentifici) li x'aktarx jeskludu dik il-paternita'".

(II) APPLIKAZZJONI GHALL-PROVI PRODOTTI.

Illi fl-ewwel lok wiehed irid jirreferi ghall-artikolu 73 tal-Kap 16 li jipprovdi li tali azzjoni mir-ragel ta' martu u omm tal-istess tarbija trid issir fi zmien sitt (6) xhur mit-twelid, jekk ir-ragel dak iz-zmien ikun jinsab Malta, u f'dan il-kaz ma hemm l-ebda dubju li tali kawza saret fit-terminu preskritt peress li l-istess tarbija twieldet fis-27 ta' Jannar 2003 u c-citazzjoni attrici giet prezentata fit-22 ta' Mejju 2003.

Illi mhux biss izda fl-atti processwali, l-konvenuta jidher li ammettiet u accettat il-fatt li l-istess attur m'huwiex il-missier naturali tal-istess minuri tant li fil-affidavit taghha datat 12 ta' Dicembru 2003, hija ammettiet li t-tarbija Shanaia Sciberras hija bint Allistair Camilleri u mhux bint zewgha, u qablet li ghadhom isiru l-korrezzjonijiet fl-att tat-twelid tal-istess minuri.

Illi fil-fatt l-konvenuta ssostni li meta hija kienet separata de facto mill-attur hija kellha relazzjoni intima' u anke' ghexet mal-konvenut l-iehor Allistair Camilleri u frott ta' din ir-relazzjoni twieldet il-minuri mertu tal-kawza odjerna. Fil-fatt mill-attur kien ilha separata b'kollox fid-data meta xehdet tlett (3) snin, u l-attur innifsu kien qed jghix ma' mara ohra Nicolette Abela. Fil-fatt jirrizulta li l-partijiet konjug Sciberras llum huma legalment separati, u wkoll l-konvenut l-iehor ammetta illi l-istess tarbija hija tieghu u dan ghaliex ilu f'relazzjoni mal-konvenuta ghal circa tlett (3) snin.

Illi dan ifisser li l-istess konvenuta kkommettiet adulterju ghaliex kellha relazzjonijiet intimi mal-konvenut Allistair Camilleri, mhux l-attur li kien zewgha, liema rizultat ta' din ir-relazzjoni extra-maritali kien il-wild tal-istess minuri, u ghalhekk ma hemm l-ebda dubju li gew sodisfatti d-dispozizzjonijiet tal-artikolu 70 (1) (d) tal-Kap 16.

Illi jinghad ukoll li mill-provi l-attur kien ilu ma jghix ma' martu ghal dawn l-ahhar tlett snin u minn dak iz-zmien sat-twelid tal-istess tarbija ma kien hemm ebda kuntatt fiziku jew intimu mal-istess konvenuta u ghalhekk kien hemm impossibilita' fizika li l-attur ikun missier tal-istess wild, meta l-istess zewg persuni kienu maqtugha minn xulxin u jghixu separatament, ghaliex il-partijiet kienu qed jghixu de facto separati minn xulxin, u qatt ma saret rikonciljazzjoni, lanqas wahda temporanja bejniethom, b'dan li gew ukoll sodisfatti l-provizzjonijiet tal-artikolu 70 (1) (a) u (b) tal-Kap 16, u ghalhekk taht dan l-aspett ukoll it-talbiet attrici ghandhom jigu milqugha kollha peress li gie konkludentement ippruvat li l-attur m'huwiex il-missier tal-istess minuri Shanaia, u ghalhekk ghandhom isiru l-korrezzjonijiet idoneji fic-certifikat tat-twelid tal-istess minuri, inkluz dak indikat mill-konvenut id-Direttur tar-Registru Pubbliku fit-tieni eccezzjoni tieghu.

Illi jidher ghalhekk li l-kundizzjonijiet kollha sabiex tintlaqa' t-talba attrici gew sodisfatti skond l-istess artikolu, u jinghad ukoll li l-istess minuri qatt ma kellha l-istat ta' bint legittima, tant li dejjem kienet maghrufa bhala bint l-konvenut Allistair Camilleri.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, taqta' u tiddeciedi, billi fuq ammissjoni tal-konvenuti Odette Sciberras u Allistair Camilleri, kif fil-fatt jirrizulta mill-affidavit rispettiv taghhom, u filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet kollha tal-konvenut id-Direttur tar-Registru Pubbliku biss in kwantu l-istess huma inkompattibli ma' dak hawn deciz, tilqa' t-talbiet attrici b'dan illi:-

1. Tiddikjara li l-attur m'huwiex il-missier naturali tat-tarbija bl-isem "Shanaia" li twieldet fis-27 ta' Jannar 2003, izda l-istess minuri hija bint naturali ta' Allistair Camilleri li ghandu l-Karta tal-Identita' Numru 150180 (M).

2. Konsegwentement tordna lid-Direttur tar-Registru Pubbliku, sabiex jikkoregi l-Att tat-Twelid bin-numru

489/03 tal-imsemmja minuri Shanaia li twieldet fis-27 ta' Jannar 2003 u dan billi isiru l-korrezzjonijiet kollha necessarji inkluz il-kliem "of the said" fil-kolonna dwar il-partikolaritajiet tal-omm, u dan kollu sabiex isem l-attur ma jibqax jigi indikat bhala l-missier tal-istess minuri, u kull referenza ghall-attur bhala missier l-istess minuri u kull dettalji tal-istess ghandhom jigu kkancellati u sostitwiti bl-isem u bid-dettalji u konnottati kollha necessarji u relattivi tal-konvenut Allistair Camilleri, bin John Camilleri u Concetta nee' Grima, disokkupat, li joqghod 65, Triq il-Kurcifiss Senglea li ghandu l-Karta ta' l-Identita' Numru 150180 (M). Stante li l-istess konvenut Allistair Camilleri huwa fil-fatt il-missier naturali tal-istess minuri, kif di piu gie rikonoxxut minnu f'dawn il-proceduri.

Illi l-Qorti tordna wkoll li ai termini tal-Artikolu 256 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta li kull korrezzjoni hawn ordnata ghandha ssir mid-Direttur tar-Registru Pubbliku fi zmien ghaxart (10) ijiem minn dakinhar li s-sentenza tghaddi f'gudikat u ghandha ssir bis-sahha ta' kopja vera tas-sentenza li tinghata lilu mir-Registratur tal-Qrati Superjuri, bil-mod preskritt fl-istess dispozizzjonijiet tal-Kap 16.

Illi dwar il-kap tal-ispejjez dawn ghandhom jigu sopportati mill-istess konvenuta Odette Scibberras u l-konvenut Allistair Camilleri, stante li ma jirrizultax mill-provi li tali zball kien imputabbli ghal xi raguni lill-konvenut l-iehor u l-attur.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------